

Informatievoorziening

Nieuwsbrief IBP VTH Pijler 3

Juli 2024

Naar een digitaal VTH-stelsel

In het huidige VTH-stelsel zijn ongeveer 400 organisaties actief met nagenoeg ieder een eigen informatievoorziening, zonder (IV) afspraken en (informatie) uitwisseling. Er is geen sprake van een digitaal VTH-stelsel. Daarnaast werd in september 2023 geconcludeerd dat het stelsel 30 jaar achterloopt op de hedendaagse mogelijkheden. De stelselpartijen hebben afgesproken toe te werken naar een 'digitaal VTH-stelsel' met daarin afspraken over onder andere gezamenlijke taal, gedeelde voorzieningen en gedefinieerde producten, zodat de uitvoering wordt ondersteund en versterkt.

Ontwikkelrichting van roadmap bevestigd

Hiervoor is een (digitale) transitie van 'ik naar wij nodig'; denken vanuit stelselbelang in plaats van vanuit individuele organisaties. De [roadmap](#) beschrijft de stapsgewijze aanpak waarin deze ontwikkelrichting verder is vormgegeven. De in de roadmap geschetste ontwikkelrichting is bevestigd in de IBP-stuurgroep en het bestuurlijk overleg. Een uitvoeringsplan is in ontwikkeling en zal in september in de stuurgroep worden besproken. De ontwikkeling van het Digitaal VTH stelsel valt onder de rijksbrede afspraken die gelden voor grote ICT-projecten. Daarom zal de CIO van het Ministerie IenW in de zomerperiode een CIO-advies opstellen, waarvan de adviezen in roadmap en het uitvoeringsplan verwerkt zullen worden. Na de zomer wordt ook een Maatschappelijke Kosten/Baten analyse (MKBA) uitgevoerd om de business case van het Digitaal Stelsel beschikbaar te krijgen. De uitkomsten hiervan worden in het uitvoeringsplan verwerkt.

Wat staat er in de roadmap?

De roadmap is gebaseerd op ambities van stelselpartners, Informatievoorzieningsbouwblokken (dezelfde taal, data standaarden, landelijke registraties, rijksoverheid standaarden, etc.) en bestaande ontwikkelingen (AADV, iGO, Kennismanagement, Risicomodel, etc.).

Voor zeven onderwerpen is de roadmap uitgewerkt met een gedetailleerd toekomstbeeld en een stappenplan. Elke uitgewerkte roadmap kent drie stappen (gezamenlijk vertrekpunt, basis en optimalisatie) waarmee bij elke stap een aanzienlijke verbetering wordt gerealiseerd. Met de transitie op het gebied van informatievoorziening wordt impact verwacht op gebied van data, ICT, processen, medewerkers en sturing. Bij elke

stelselpartner zijn veranderingen noodzakelijk; deze verschillen per stelselpartner en zullen in een volgende fase nader worden uitgewerkt.

Meer informatie

Als je meer wilt weten over de roadmap, neem dan contact op met Johan Kramer (j.kramer@bisnez.com). Kijk ook eens naar de pitch die is ontwikkeld voor de roadmap, zo kun je met behulp van visuele ondersteuning de hoofdlijnen van de roadmap begrijpen: [Pitch IBP-VTH Digitaal VTH stelsel.pdf | VersterkingVTH](#)

Kijk naar het Webinar Op weg naar een digitaal VTH-stelsel 'van ik naar wij'

Op maandag 27 mei hebben we het webinar 'van ik naar wij' georganiseerd over het toekomstbeeld en de roadmap voor de informatievoorziening in het VTH-stelsel. Martijn Jansman en Johan Kramer bespraken hoe VTH-partijen als één overheid kunnen samenwerken in een digitaal VTH-stelsel. Voor degenen die het gemist hebben of het nog eens willen bekijken, is de opname nu beschikbaar via deze link: [Webinar Op weg naar een digitaal VTH stelsel](#). Zie hier de [PowerPoint](#) gepresenteerd in het webinar.

Voorstel i-Governance besproken in stuurgroep

I-governance is het gezamenlijk en integraal sturen op de onderlinge digitale samenhang en samenwerking (incl. informatie-uitwisseling) tussen de VTH-stakeholders. De governance beschrijft hoe besluitvorming en afstemming over informatievoorziening in zijn werk gaat.

Wat heb je eraan?

Om milieuschade te voorkomen, hebben de partijen in het VTH-stelsel betere gezamenlijke informatievoorziening nodig. Komen tot een digitaal VTH-stelsel is een aanzienlijke (verander)opgave. Die is ook nodig om de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen op te kunnen volgen. Dat vraagt om samenwerking in de sturing en besluitvorming van de informatievoorziening van alle stelselpartners. Het projectteam i-Governance (Pijler 3) heeft een rapport geschreven met concrete voorstellen voor de governance van het toekomstige digitale stelsel. Dit rapport is op dinsdag 21 mei en dinsdag 18 juni 2024 in de stuurgroep IBP VTH besproken.

Hoe is het in de stuurgroep ontvangen?

- ➔ De stuurgroep kan zich vinden in het voorstel. Het CIO-advies wordt afgewacht om de knoop door te hakken over de (definitieve) inrichting van de governance.
- ➔ Op politiek-strategisch niveau wordt input meegegeven aan de evaluatie van het Bestuurlijk Omgevingsberaad, zodat het BOB mogelijk in staat wordt om te sturen op strategisch niveau.
- ➔ Op bestuurlijk niveau komt er een aparte stuurgroep voor het digitale stelsel.
- ➔ Het is van belang dat de uitvoering op een goede manier betrokken wordt in de besluitvorming. De stuurgroep heeft aan het project gevraagd om hiervoor met voorstellen te komen.
- ➔ Het voorstel is nu nog beschreven op hoofdlijnen, het projectteam is gestart met het uitwerken van het voorstel uit het rapport in meer detailniveau.

Hoe nu verder?

Het projectteam werkt dit voorstel verder uit voor besluitvorming in de stuurgroep in september en het daaropvolgende bestuurlijk overleg IBP VTH. Op basis van de besluitvorming zal deze governance worden ingericht, zodat er tijdig een duidelijk vervolg gegeven kan worden aan IBP VTH voor wat betreft de informatievoorziening/pijler 3.

Meer informatie

Neem voor meer informatie over de i-governance contact op met Abram Klop (abram.klop@rijksoverheid.nl) of Carla Visscher (carla.visscher@minienw.nl).

Advies voor het ontwikkelen en beheren van standaarden

Op verzoek van pijler 3 heeft Geonovum eind juni een advies uitgebracht over het ontwikkelen en beheren van standaarden in het (digitaal) VTH-stelsel. Pijler 3 is blij met het advies van Geonovum en is momenteel aan het kijken hoe de adviezen een opvolging gaan krijgen in het uitvoeringsplan.

Het creëren van een gezamenlijke taal en standaarden om informatie uit te kunnen wisselen is een belangrijke ontwikkeling om informatie te laten stromen in het Digitale VTH Stelsel. Pijler 3 wil beter zicht krijgen op de volledigheid in de aanpak van de informatiemodellen die in ontwikkeling zijn en wat er nodig is voor de toekomstige inbeheername van deze informatiemodellen in het Digitale VTH stelsel.

Geonovum is gespecialiseerd in de standaardisatie en architectuur van geo-informatie, werkt samen met internationale en nationale standaardisatieorganisaties en beheert onder andere een aantal informatiestandaarden van het DSO. Vanwege deze specialisatie is Geonovum gevraagd om pijler 3 te adviseren.

Inmiddels heeft Geonovum een adviesrapport opgeleverd met nuttige handvatten en concrete vervolgacties om de ontwikkeling en beheer van de informatiemodellen die pijler 3 ontwikkelt naar een hoger niveau te tillen. De acht adviezen zijn als volgt:

1. Integratie met bestaande standaarden: Het informatiemodel VTH bevat elementen uit bestaande modellen, maar is nog niet volledig afgestemd op de lijst met standaarden van het Forum Standaardisatie, zoals het Basismodel Geo-Informatie (NEN3610) en de richtlijnen van het Metamodel voor Informatie Modelering (MIM). Er is ruimte voor verbetering in termen van terminologie, de relaties tussen verschillende onderdelen, en hoe het model wordt gepubliceerd.
2. Gangbare praktijk: Het model volgt enkele best practices, maar is nog niet volledig in lijn met NEN3610 en wordt nog niet online voor iedereen toegankelijk gepubliceerd in een begrippenkader.
3. Detail en diepgang: Het model moet gedetailleerd zijn, met duidelijke definities en specificaties die overeenkomen met andere standaarden.

4. Ontwikkel- en beheerproces: Het gebruik van de BOMOS-methodiek (=Beheer- en OntwikkelModel voor Open Standaarden) zorgt voor een zorgvuldig en volledig ontwikkelingsproces.
5. Erkenning als standaard: Formele erkenning via wet- en regelgeving is ideaal, ondersteund door proefimplementaties en certificering.
6. Beheerorganisatie: Het beheer moet vanuit verschillende invalshoeken worden aangepakt, met betrokkenheid op strategisch, tactisch, en operationeel niveau.
7. Stakeholderbetrokkenheid: Actieve betrokkenheid van alle belanghebbenden is essentieel.
8. Verantwoordelijke partijen: Een combinatie van ervaren beheerorganisaties zoals Geonovum en betrokkenheid van gebruikers van aangrenzende standaarden wordt aanbevolen.

Datakwaliteit in beweging: Omgevingsdiensten en ILT aan de slag met Datakwaliteit Inspectieview

Het project Datakwaliteit Toezicht heeft een nulmeting uitgevoerd om de datakwaliteit en -eenduidigheid in Inspectieview in kaart te brengen. Met de detailanalyse onder de arm zijn bezoeken afgelegd aan alle individuele omgevingsdiensten (OD's) en ILT om de resultaten te bespreken en samen met hen te komen tot voorstellen om de eenduidigheid en kwaliteit van de data in het VTH-stelsel te verhogen. Na deze gesprekken bleek dat 69% van de omgevingsdiensten mede naar aanleiding van deze analyse, initiatief heeft genomen om de kwaliteit te verbeteren. Deze oplossingen zijn divers. Inmiddels is met 52% van de omgevingsdiensten een definitief verbeterplan opgesteld en is een groot aantal OD's er nog mee bezig.

Het vervolg met elke omgevingsdienst en ILT

Het eerste bezoek aan de OD's en ILT stond in het teken van de duiding van de analyseresultaten. Mede naar aanleiding van de aanvullende analyse hebben de omgevingsdiensten gezocht naar de oorzaken van de kwaliteit van de data die aan Inspectieview wordt geleverd. Daarnaast zijn eventuele oplossingen besproken en is gekeken of er een verbeterplan kan worden opgesteld. Van de 28 omgevingsdiensten en ILT heeft met 86% een vervolggesprek plaatsgevonden of staat gepland.

In 2024 richt het projectteam zich primair op de omgevingsdiensten, I-Go en ILT. Later, in 2025, volgen de gesprekken met de overige bronhouders, zoals NVWA.

Verbeterplannen voor elke omgevingsdienst en ILT

Op basis van de analyses en de duiding van de resultaten wordt per omgevingsdienst en ILT een plan gemaakt voor het verbeteren van de datakwaliteit naar Inspectieview. Naar aanleiding van de reeds gevoerde vervolggesprekken is met 79% een concept verbeterplan opgesteld. Op één na is met alle omgevingsdiensten na het vervolggesprek een verbeterplan opgesteld, of is tot de conclusie gekomen dat een verbeterplan niet opportuun is. Met twee omgevingsdiensten moet op moment van schrijven nog het vervolggesprek worden gevoerd of worden ingepland.

Met 52% van de omgevingsdiensten is een definitief verbeterplan opgesteld.

Meer informatie

Als je meer wilt weten over de nulmeting, de huidige datakwaliteit, de diverse mogelijke oplossingen en wat er ter sprake is gekomen tijdens de bezoeken aan de omgevingsdiensten en ILT, [lees dan vooral onze long read](#).

Voor een toelichting op hoe wij de nulmeting hebben gedaan, neem dan contact op met Marius van der Kuijl (marius.vander.kuijl@ilent.nl). Voor algemene informatie over het project, kan je contact opnemen met Erik Daalman, projectleider (erik.daalman@ilent.nl) of Rob Velders voor de praktijkvoorbeelden (rob.velders@ilent.nl).

Project MBA ontwerpt nieuwe landelijke voorziening

Het projectteam 'Uniforme registratie milieubelastende activiteiten (mba)' werkt momenteel aan het ontwerp van een nieuwe landelijke voorziening. Deze nieuwe voorziening bundelt de gegevens van alle milieubelastende activiteiten, zodat één landelijk overzicht ontstaat met alle mba's die zijn gemeld, vergund of waarvoor een informatieplicht geldt. De gegevens zijn afkomstig van omgevingsdiensten, gemeenten die zelf mba's registreren en diverse landelijke uitvoeringsorganisaties, zoals NWWA, ILT en RWS.

Uniforme gegevensset

Eerder werd een gegevensset voor (milieubelastende) activiteiten opgesteld. Met deze set kunnen de overheden die gegevens over mba's registreren, hun registratie op eenzelfde wijze inrichten. De impact van deze gegevensset is vorige maand in beeld gebracht. Veel van de gevraagde gegevens blijken al door de bronhouders geregistreerd te worden bij het ontvangen van nieuwe verzoeken uit het DSO. Voor een deel van de gegevens zijn aanpassingen van het systeem nodig én dient de registratie bij de bronhouders op niveau te worden gebracht. Een grotere opgave ligt er bij de activiteiten die zijn gemeld of vergund vóór 1-1-2024; in veel gevallen dient nog een conversie plaats te vinden. Naar aanleiding van onder meer deze impactanalyse is één van de gegevens uit de gegevensset gehaald en zijn enkele gegevens aangepast. Daarmee is de impact voor bronhouders beperkter geworden. De stuurgroep heeft in juli een aangepaste versie van de gegevensset besproken en vastgesteld.

Functioneel ontwerp van het register

Ondertussen heeft de werkgroep een concept uitwerking gemaakt van een functioneel ontwerp voor de nieuwe landelijke voorziening voor raadplegen en uitwisselen van gegevens over activiteiten. In het ontwerp wordt beschreven hoe de nieuwe voorziening samenhangt met overige voorzieningen in het stelsel, welke uitgangspunten gelden voor de uitwisseling van gegevens en welke kaders worden meegegeven bij de uitwerking van het register. In de stuurgroep van september wordt het globaal functioneel ontwerp besproken.

Eind 2024 komt een proof of concept van deze landelijke voorziening beschikbaar. Als dat succesvol blijkt, resulteert het begin 2025 in een landelijke voorziening waarmee inzichtelijk wordt welke mba's op welke plek in Nederland zijn vergund, gemeld of waarvoor een informatieplicht geldt.

Architectuurraad adviseert positief op gegevensset

De Architectuurraad heeft een advies uitgebracht met betrekking tot de gegevensset van het mba register. Kort gezegd adviseert de Architectuurraad positief op de gegevensset en de keuze voor koppelingsmethodiek A, mits rekening wordt gehouden met de opmerkingen die gemaakt zijn. Dit is het eerste advies dat de Architectuurraad aan het kernteam van pijler 3.

Meer informatie

Neem voor meer informatie over de gegevensset contact op met John Rayer (rayer@arenaconsulting.nl).

Leveranciers community

Softwareleveranciers worden uitgenodigd om bij te dragen aan het programma Versterking VTH-stelsel (stelsel voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) door mee te denken en waar mogelijk deel te nemen aan verschillende try-outs die gericht zijn op urgente maatschappelijke opgaven en concrete knelpunten in de VTH-uitvoering.

Op 25 juni 2024 vond een online introductiebijeenkomst plaats, specifiek voor softwareleveranciers en -ontwikkelaars. Tijdens deze bijeenkomst zijn de deelnemers meegenomen in de opzet van het programma, de roadmap (in wording) en de agenda voor de komende maanden.

Speciaal voor leveranciers is een online community met relevante bestanden ingericht op Versterking VTH: [Leveranciers \(versterkingvth.nl\)](https://www.versterkingvth.nl).

Meer informatie

Neem voor meer informatie contact op met Gijs van Schouwenburg (Gijs.schouwenburg@rijksoverheid.nl).

Project Datagedreven werken bij Omgevingsdiensten

Het project Datagedreven werken bij Omgevingsdiensten is een van de SPUK-projecten van het interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel, wat betekent dat we samen met deelnemende omgevingsdiensten werken aan het beoogde resultaat.

Waar werken we naartoe?

Het doel is om omgevingsdiensten (OD's) beter in staat te stellen de digitale transitie te doorlopen. Het werken met data zal deze transitie versnellen. Daarom wordt eerst uitgewerkt hoe een datagedreven OD eruitziet, passend bij het stelsel brede ambitieniveau. Vervolgens wordt een groeiladder opgesteld. Deze groeiladder geeft duidelijkheid over welke stappen de OD zal moeten maken om deze transitie te realiseren. Goede voorbeelden helpen hierbij en worden op dit moment verzameld. Het is natuurlijk zonde als het project en de afzonderlijke OD's het wiel meerdere keren opnieuw uitvinden. Ook komt er een plek waar kennisdeling over datagedreven werken kan plaatsvinden.

Met het project wordt bijgedragen aan de transitie van OD's. Maar waarom is dit belangrijk? Door als organisatie in staat te zijn met data te werken word je effectiever en efficiënter. Ook loop je minder risico's op oneigenlijk of onethische gebruik van data. Zo kunnen wij burgers beter bedienen en beschermen in het VTH-domein.

Deel je voorbeelden met Menno

Ben jij enthousiast over datagedreven werken en heb jij goede voorbeelden van wat (niet) werkt? Dan komt projectleider Menno Kok graag met je in contact. Samen kunnen wij met jouw ervaring ervoor zorgen dat andere OD's sneller de transitie door kunnen maken. Neem contact op met Menno Kok via menno.kok@vandamdatapartners.nl

Partnerdag: samenhang en aansluiting op VTH-stelsel

Op 21 mei vond de tweede partnerdag plaats in Utrecht. Hierbij zijn partijen aanwezig die niet direct betrokken zijn bij pijler 3, maar wel geraakt worden door de ontwikkelingen rondom het VTH-stelsel. Centraal staat het samen uitzoeken hoe er samenhang is en aansluiting op het digitale VTH-stelsel mogelijk is voor deze partnerpartijen. De aanwezige partijen kregen uitleg over de roadmap digitaal stelsel, i-governance en over de ontwikkeling van een informatiestandaard VTH-stelsel door Geonovum. De volgende partnerdag vindt plaats op 17 september.

Goed om te weten

- Programmamanager [Gijs van Schouwenburg](#) vertelt in [Toezine](#) over het vele werk wat gedaan moet worden om te komen tot een Digitaal VTH-stelsel (het stelsel voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving milieu).
- 11 september: Pijler 3-dag in Utrecht. Ben jij werkzaam binnen een van de projecten van pijler 3, kom dan naar de pijlerdag!
- 17 september: Partnerdag in Utrecht
- 30 september: *De Dag voor de Leefomgeving: VTH in actie!* Meld je via de [evenementenwebsite](#) aan voor de afsluitende IBPVTH-bijeenkomst in [Hotel Gooiland](#) in Hilversum.
- Kijk regelmatig op [Versterking VTH](#) voor het laatste nieuws over IBPVTH en pijler 3.